

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

WELSH
STATUTORY INSTRUMENTS

2008 Rhif 1275 (Cy.132)

2008 No. 1275 (W.132)

ANIFEILIAID, CYMRU

ANIMALS, WALES

IECHYD ANIFEILIAID

ANIMAL HEALTH

**Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod
o Anifeiliaid (Rheoli Clefydau)
(Cymru) 2008**

**The Products of Animal Origin
(Disease Control) (Wales)
Regulations 2008**

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

(This note is not part of the Regulations)

Mae'r Rheoliadau hyn yn trosi yng Nghymru Erthyglau 3 a 4 o Gyfarwyddeb y Cyngor 2002/99/EC sy'n gosod rheolau am iechyd anifeiliaid sy'n llywodraethu cynhyrchu, prosesu, dosbarthu a chyflwyno cynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid i'w bwyta gan bobl (OJ Rhif L 18, 23.1.2003, t 11).

These Regulations transpose in Wales Articles 3 and 4 of Council Directive 2002/99/EC laying down the animal health rules governing the production, processing, distribution and introduction of products of animal origin for human consumption (OJ No L 18, 23.1.2003, p 11).

Mae'r Erthyglau hyn hefyd yn cael eu trosi gan Orchymyn Clefydau Dofednod (Cymru) 2003 (O.S. 2003/1079) (Cy.148), Gorchymyn Clwy'r Traed a'r Genau (Cymru) 2006 (O.S. 2006/179 (Cy.30)) a Gorchymyn Ffliw Adar a Ffliw sy'n Dod o Adar mewn Mamaliaid (Cymru) (Rhif 2) 2006 (O.S. 2006/2927) (Cy.262).

These Articles are also transposed by the Diseases of Poultry (Wales) Order 2003 (S.I. 2003/1079) (W.148), the Foot-and-Mouth Disease (Wales) Order 2006 (S.I. 2006/179) (W.30) and the Avian Influenza and Influenza of Avian Origin in Mammals (Wales) (No. 2) Order 2006 (S.I. 2006/2927) (W.262).

Trosir Erthyglau eraill o Gyfarwyddeb y Cyngor a mesurau eraill CE sy'n ychwanegu atynt gan—

Other Articles of the Council Directive and other EC measures supplementing them are transposed by—

- (a) Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol ar Fwyd Anifeiliaid a Bwyd (Cymru) 2007 (O.S. 2007/3294) (Cy.290);
- (b) Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Anifeiliaid, Bwyd Anifeiliaid a Bwyd) (Cymru) 2007 (O.S. 2007/196) (Cy.15);
- (c) Rheoliadau Anifeiliaid a Chynhyrchion Anifeiliaid (Mewnforio ac Allforio) (Cymru) 2006 (O.S. 2006/1536) (Cy.153);
- (ch) Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod o Anifeiliaid (Mewnforio ac Allforio) 1996 (O.S. 1996/3124);
- (d) Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod o Anifeiliaid (Mewnforion Trydydd Gwledydd) (Cymru) 2007 (O.S. 2007/376) (Cy.36); ac

- (a) the Official Feed and Food Controls (Wales) Regulations 2007 (S.I. 2007/3294) (W.290);
- (b) the Official Controls (Animals, Feed and Food) (Wales) Regulations 2007 (S.I. 2007/196) (W.15);
- (c) the Animals and Animal Products (Import and Export) (Wales) Regulations 2006 (S.I. 2006/1536) (W.153);
- (d) the Products of Animal Origin (Import and Export) Regulations 1996 (S.I. 1996/3124);
- (e) the Products of Animal Origin (Third Country Imports) (Wales) Regulations 2007 (S.I. 2007/376) (W.36); and

(dd) Rheoliadau Hylendid Bwyd (Cymru) 2006 (O.S. 2006/31) (Cy.5).

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn trosi, i'r graddau y maent yn gymwys i glefyd Newcastle, Benderfyniad y Comisiwn 2007/118/EC sy'n sefydlu marc iechyd amgen yn unol â Chyfarwyddeb 2002/99/EC (OJ Rhif L 51, 20.2.2007, t 19).

Mae'r Rheoliadau hyn yn creu rhwymedigaethau o ran anifeiliaid neu ddofednod o fangreodd lle yr amheuir neu lle y cadarnheir bod clwy clasurol y moch, clwy Affricanaidd y moch, clefyd pothellog y moch, rinderpest, pla'r defaid a'r geifr neu glefyd Newcastle yno, a'r ardal heintiedig a/neu'r parth gwarchod a'r parth goruchwylio a roddir ar waith pan gadarnheir un o'r clefydau hyn. Maent hefyd yn creu rhwymedigaethau a gwaharddiadau o ran y cig sy'n dod oddi wrth yr anifeiliaid a'r dofednod hyn.

Mae rheoliad 7 yn ei gwneud yn ofynnol i ddal gafael mewn cig sy'n dod o fangre a amheuir a distrywio cig sy'n dod o fangre heintiedig. Mae rheoliad 8 yn ei gwneud yn ofynnol i olrhain cig sy'n dod o fangre heintiedig. Mae rheoliad 9 yn gwahardd cyflenwi neu allforio "cig dan gyfyngiadau", sef cig sydd heb ei drin sy'n dod o anifeiliaid a allai gael haint o ardaloedd dan gyfyngiadau, onid yw'r cig yn gig o ddofednod o ardal dan gyfyngiadau clefyd Newcastle. Yn yr achos hwnnw, gellir masnachu'r cig ar y farchnad ddomestig ar yr amod bod gofynion penodol wedi'u bodloni.

Mae rheoliad 10 yn ei gwneud yn ofynnol i ladd-dai sy'n ymdrin ag anifeiliaid neu ddofednod dan gyfyngiadau a chig sy'n dod oddi wrth yr anifeiliaid neu'r dofednod hynny gael eu dynodi ac mae'n ei gwneud yn ofynnol gwahanu'r anifeiliaid neu'r dofednod hynny. Mae'n ofynnol dal gafael yn y cig os oes amheuaeth o glefyd, neu os cadarnheir hynny, yn y lladd-dy. Mae rheoliad 11 yn ei gwneud yn ofynnol i sefydliadau trin anifeiliaid hela sy'n trin cig dan gyfyngiadau gael eu dynodi.

Mae rheoliad 12 yn ei gwneud yn ofynnol bod mangreodd a sefydliadau yn cael eu dynodi cyn derbyn cig dan gyfyngiadau ac yn ei gwneud yn ofynnol bod cig dan gyfyngiadau yn y lleoedd hynny'n cael ei wahanu oddi wrth gig arall.

Mae rheoliad 13 yn ymwneud â marcio cig sy'n ddarostyngedig i gyfyngiadau. Y marc iechyd y cyfeirir ato ym mharagraff 1(a) o Atodlen 3 yw marc hirgrwn pan osodir ef o dan Reoliad y GE 854/2004 sy'n gosod rheolau penodedig ar gyfer trefnu rheolaethau swyddogol ar gynhyrchion sy'n dod o anifeiliaid a fwriedir ar gyfer eu bwyta gan bobl (OJ Rhif L 155, 30.4.2004, t 206) marc sgwâr (dofednod) neu farc pentagonol (anifeiliaid hela gwyllt) o dan Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 2076/2005 sy'n gosod trefniadau trosiannol ar gyfer gweithredu Rheoliad (EC)

(f) the Food Hygiene (Wales) Regulations 2006 (S.I. 2006/31) (W.5).

These Regulations also transpose, insofar as they apply to Newcastle disease, the Commission Decision 2007/118/EC establishing an alternative health mark pursuant to Directive 2002/99/EC (OJ No. L 51, 20.2.2007, p 19).

These Regulations create obligations in respect of animals or poultry from premises where classical swine fever, African swine fever, swine vesicular disease, rinderpest, sheep and goat plague or Newcastle disease is suspected or confirmed, and the infected area and/or protection zone and surveillance zone that is/are put in place on confirmation of one of these diseases. They also create obligations and prohibitions in respect of the meat from these animals and this poultry.

Regulation 7 requires the detention of meat from suspect premises and the destruction of meat from infected premises. Regulation 8 requires tracing of meat from infected premises. Regulation 9 prohibits the supply or export of "restricted meat", being untreated meat from susceptible animals from restricted areas, unless the meat is from poultry from a Newcastle disease restricted area. In that case, the meat can be traded on the domestic market provided certain requirements are satisfied.

Regulation 10 requires slaughterhouses dealing with restricted animals or poultry and meat from those animals or that poultry to be designated and requires separation of those animals or that poultry. Detention of meat is required if disease is suspected or confirmed at the slaughterhouse. Regulation 11 requires game handling establishments dealing with restricted meat to be designated.

Regulation 12 requires premises and establishments to be designated before receipt of restricted meat and requires restricted meat at those places to be kept separate from other meat.

Regulation 13 relates to the marking of meat subject to restrictions. The health mark referred to in paragraph 1(a) of Schedule 3 is an oval mark when applied under EC Regulation 854/2004 laying down specific rules for the organisation of official controls on products of animal origin intended for human consumption (OJ No. L 155, 30.4.2004, p 206) and a square mark (poultry) or pentagonal mark (wild game) under Commission Regulation (EC) No. 2076/2005 laying down transitional arrangements for the implementation of Regulation (EC) No. 853/2004, (EC) No. 854/2004

853/2004, (EC) Rhif 854/2004 ac (EC) Rhif 882/2004 Senedd Ewrop a'r Cyngor ac sy'n diwygio Rheoliadau (EC) Rhif 853/2004 ac (EC) Rhif 854/2004 (OJ Rhif L 338, 22.12.2005, t.83). Goruchwylir gosod y marc iechyd gan swyddog o'r Gwasanaeth Hylendid Cig. Y marciau adnabod y cyfeirir atynt ym mharagraff 3 o Atodlen 3 yw'r marc cenedlaethol, unwaith eto mae hwn yn sgwâr ar gyfer dofednod a phentagonol ar gyfer anifeiliaid hela gwyllt, a'r marc adnabod amgen sydd ar siâp mat cwrw a darlunnir ef yn yr Atodiad i Benderfyniad y Comisiwn 2007/118/EC.

Mae rheoliad 14 yn gymwys i symud cig dan gyfyngiadau ac mae rheoliad 15 yn gymwys i gadw cofnodion o ran y cyfryw gig.

Mae rheoliad 16 yn galluogi Gweinidogion Cymru i osod gofynion o ran llaeth a chynhyrchion llaeth i leihau'r risg o ymlediad clefyd.

Mae rheoliadau 17 i 24 yn ymwneud â gorfodi.

Mae Atodlen 1 yn gosod y ddeddfwriaeth y datgenir parthau ac ardaloedd oddi tani o ran y clefydau y mae'r Rheoliadau hyn yn ymwneud â hwy. Mae Atodlen 2 yn gosod y triniaethau sy'n rhaid i gig dan gyfyngiadau fynd odanynt. Mae Atodlen 3 yn gosod y gofynion marcio cig ar gyfer cig dan gyfyngiadau.

Mae asesiad effaith rheoleiddiol llawn o'r effaith a gaiff yr offeryn hwn wedi'i baratoi. Gellir cael copiâu gan Lywodraeth Cynulliad Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.

and (EC) No. 882/2004 of the European Parliament and of the council and amending Regulations (EC) No. 853/2004 and (EC) No. 854/2004 (OJ No. L 338, 22.12.2005, p 83). The application of the health mark is supervised by an officer of the Meat Hygiene Service. The identification marks referred to in paragraph 3 of Schedule 3 are the national mark, again this is square for poultry and pentagonal for wild game, and the alternative identification mark, which is the shape of a beer mat and depicted in the Annex to Commission Decision 2007/118/EC.

Regulation 14 applies to the movement of restricted meat and regulation 15 to record keeping in respect of such meat.

Regulation 16 enables the Welsh Ministers to impose requirements in respect of milk and milk products to minimise the risk of the spread of disease.

Regulations 17 to 24 relate to enforcement.

Schedule 1 sets out the legislation under which zones and areas are declared in respect of the diseases to which these Regulations relate. Schedule 2 sets out the treatments which must be applied to restricted meat. Schedule 3 sets out the meat marking requirements for restricted meat.

A full regulatory impact assessment of the effect that this instrument will have has been prepared. Copies may be obtained from the Welsh Assembly Government, Cathays Park, Cardiff CF10 3NQ.

2008 Rhif 1275 (Cy.132)

2008 No. 1275 (W.132)

ANIFEILIAID, CYMRU

ANIMALS, WALES

IECHYD ANIFEILIAID

ANIMAL HEALTH

**Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod
o Anifeiliaid (Rheoli Clefydau)
(Cymru) 2008**

**The Products of Animal Origin
(Disease Control) (Wales)
Regulations 2008**

Gwnaed 8 Mai 2008

Made 8 May 2008

*Gosodwyd gerbron Cynulliad
Cenedlaethol Cymru* 9 Mai 2008

*Laid before the National
Assembly for Wales* 9 May 2008

Yn dod i rym 3 Mehefin 2008

Coming into force 3 June 2008

Mae Gweinidogion Cymru wedi'u dynodi⁽¹⁾ at ddibenion adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972⁽²⁾ o ran polisi amaethyddol cyffredin y Gymuned Ewropeaidd.

The Welsh Ministers are designated⁽¹⁾ for the purposes of section 2(2) of the European Communities Act 1972⁽²⁾ in relation to the common agricultural policy of the European Community.

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd iddynt gan adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972:

In exercise of the powers conferred by section 2(2) of the European Communities Act 1972, the Welsh Ministers make the following Regulations:

RHAN 1

PART 1

Cyflwyniad

Introduction

Enwi, cymhwyso a chychwyn

Title, application and commencement

1. Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod o Anifeiliaid (Rheoli Clefydau) (Cymru) 2008; maent yn gymwys o ran Cymru a deuant i rym ar 3 Mehefin 2008.

1. The title of these regulations is The Products of Animal Origin (Disease Control) (Wales) Regulations 2008; they apply in relation to Wales and come into force on 3 June 2008.

(1) O.S. 2005/2766. Mae swyddogaethau a roddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn arferadwy gan Weinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 ac Atodlen 11 iddi.

(2) 1972 p. 68.

(1) S.I. 2005/2766. Functions conferred on the National Assembly for Wales are exercisable by the Welsh Ministers by virtue of paragraph 30 of and Schedule 11 to the Government of Wales Act 2006.

(2) 1972 c. 68.

Dehongli cyffredinol

2. Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "anifail" ("*animal*") yw unrhyw famal;

ystyr "anifeiliaid hela gwyllt" ("*wild game*") yw anifail gwyllt sy'n cael ei hela i'w fwyta gan bobl;

ystyr "arolygydd" ("*inspector*") yw arolygydd a benodwyd felly gan Weinidogion Cymru neu gan awdurdod lleol at ddibenion y Rheoliadau hyn neu'r Ddeddf ac, oni fydd y cyd-destun yn mynnu fel arall, mae'n cynnwys arolygydd milfeddygol;

ystyr "arolygydd milfeddygol" ("*veterinary inspector*") yw person a benodwyd yn arolygydd o'r fath gan Weinidogion Cymru at ddibenion y Rheoliadau hyn neu'r Ddeddf;

ystyr "awdurdod lleol" ("*local authority*") mewn perthynas ag ardal yw'r cyngor sir neu'r cyngor bwrdeistref sirol ar gyfer yr ardal honno;

ystyr "canolfan driniaeth" ("*treatment centre*") yw mangre a ddynodwyd o dan reoliad 5 at ddibenion trin cig o dan un o'r triniaethau a restrir yn Atodlen 2;

mae "cerbyd" ("*vehicle*") yn cynnwys—

- (a) trelar, lled-drelar neu rywbeth arall a ddyluniwyd neu a addaswyd i gael ei dynnu gan gerbyd arall;
- (a) rhan o unrhyw gerbyd y gellir ei datgysylltu;
- (b) cynhwysydd neu strwythur arall a ddyluniwyd neu a addaswyd ar gyfer ei gario ar gerbyd;

ystyr "cig" ("*meat*") yw unrhyw ran o garcas naill ai anifail neu ddofedyn a fwriadwyd ar gyfer ei fwyta gan bobl, ac mae'n cynnwys cynnyrch sy'n deillio o brosesu cig o'r anifail neu'r dofedyn hwnnw neu gynnyrch sy'n deillio o brosesu pellach y cyfryw gynnyrch cig a broseswyd;

ystyr "cigydda" ("*slaughter*") yw lladd ar gyfer cynhyrchu bwyd i'w fwyta gan bobl ond nid yw'n cynnwys lladd anifeiliaid hela gwyllt;

ystyr "clefyd" ("*disease*") yw unrhyw un o'r canlynol: clwy clasurol y moch; clwy Affricanaidd y moch; clefyd pothellog y moch; rinderpest; pla'r defaid a'r geifr, clefyd Newcastle;

ystyr "cyflenwi" ("*supply*") yw cyflenwi i'r defnyddiwr olaf neu i berson sydd wedyn yn cyflenwi i'r defnyddiwr olaf ac mae'n cynnwys llwyth ar gyfer ei werthu;

ystyr "deddfwriaeth clefydau" ("*disease legislation*") yw unrhyw ddeddfwriaeth a restrir yn Atodlen 1;

Interpretation: general

2. In these Regulations—

"the Act" ("*y Ddeddf*") means the Animal Health Act 1981(1);

"animal" ("*anifail*") means any mammal;

"disease" ("*clefyd*") means any of the following: classical swine fever; African swine fever; swine vesicular disease; rinderpest; sheep and goat plague, Newcastle disease;

"disease legislation" ("*deddfwriaeth clefydau*") means any of the legislation listed in Schedule 1;

"establishment" ("*sefydliad*") means a slaughterhouse or a game handling establishment;

"game handling establishment" ("*sefydliad trin anifeiliaid hela*") means an establishment where the preparation of wild game carcasses takes place;

"inspector" ("*arolygydd*") means an inspector appointed as such by the Welsh Ministers or a local authority for the purpose of these Regulations or of the Act and, unless the context otherwise requires, includes a veterinary inspector;

"local authority" ("*awdurdod lleol*") means in relation to an area the county council or county borough council for that area.

"meat" ("*cig*") means any part of the carcass of either an animal or poultry intended for human consumption, and includes a product resulting from the processing of meat from that animal or poultry or a product resulting from the further processing of such processed meat product;

"occupier" ("*meddiannydd*") means, in relation to any premises or establishment, the person in charge of those premises or that establishment;

"poultry" ("*dofednod*") means all species of poultry reared or kept in captivity for the production of meat or eggs for human consumption, the production of other commercial products for human consumption, the restocking of supplies of game or for the purposes of any breeding programme for the production of these categories of birds;

"premises" ("*mangre*") means any land, building or place in business use, other than a slaughterhouse or game handling establishment;

"relevant date" ("*dyddiad perthnasol*") means the date disease was confirmed at infected premises or an establishment or the date of earliest infection where the Welsh Ministers specify such a date;

(1) 1981, c. 22, as amended by the Animal Health Act 2002, c. 42, S.I. 1992/3293, 2003/1734 and 2006/182.

ystyr "dofednod" ("*poultry*") yw pob rhywogaeth o ddofednod a fegir neu a gedwir mewn caethiwed ar gyfer cynhyrchu cig neu wyau i'w bwyta gan bobl, cynhyrchu cynhyrchion masnachol eraill i'w bwyta gan bobl, ailstocio cyflenwadau o anifeiliaid hela neu at ddibenion unrhyw raglen fridio ar gyfer cynhyrchu'r categorïau hyn o adar;

ystyr "dyddiad perthnasol" ("*relevant date*") yw'r dyddiad y cadarnhawyd bod clefyd mewn mangre heintiedig neu mewn sefydliad neu ddyddiad yr heintiad cynharaf os bydd Gweinidogion Cymru yn pennu dyddiad o'r fath;

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Iechyd Anifeiliaid 1981(1);

ystyr "lladd-dy" ("*slaughterhouse*") yw sefydliad lle y mae cigydda a thrin unrhyw anifail neu ddofeddyn yn digwydd;

ystyr "mangre" ("*premises*") yw unrhyw dir, adeilad neu le a ddefnyddir mewn busnes, heblaw lladd-dy neu sefydliad trin anifeiliaid hela;

ystyr "meddiannydd" ("*occupier*"), o ran unrhyw fangre neu sefydliad, yw'r person sydd â gofal am y fangre honno neu'r sefydliad hwnnw;

ystyr "sefydliad" ("*establishment*") yw lladd-dy neu sefydliad trin anifeiliaid hela; ac

ystyr "sefydliad trin anifeiliaid hela" ("*game handling establishment*") yw sefydliad lle y paratwir carcassau anifeiliaid hela gwyllt.

Anifail, dofednod a chig dan gyfyngiadau: diffiniadau

3.—(1) Yn y Rheoliadau hyn, "anifail dan gyfyngiadau" ("*restricted animal*") yw anifail—

- (a) sydd ar, mewn neu o—
 - (i) mangre dan amheuaeth;
 - (ii) sefydliad lle yr amheuir bod clefyd yno;
 - (iii) mangre heintiedig;
 - (iv) sefydliad lle y cadarnheir bod clefyd yno;
 - (v) ardal heintiedig;
 - (vi) parth gwarchod; neu
 - (vii) parth goruchwylio; a
- (b) o rywogaeth a allai gael y clefyd y gosodwyd cyfyngiadau ynglŷn â hi o dan ddeddfwriaeth clefydau.

"slaughter" ("*cigydda*") means killing for the production of food for human consumption but does not include killing wild game;

"slaughterhouse" ("*lladd-dy*") means an establishment where the slaughter and dressing of any animal or poultry takes place;

"supply" ("*cyflenwi*") means supply to the final consumer or to a person who then supplies to the final consumer and includes consignment for sale;

"treatment centre" ("*canolfan driniaeth*") means premises designated under regulation 5 for the purpose of subjecting meat to a treatment listed in Schedule 2;

"vehicle" ("*cerbyd*") includes—

- (a) a trailer, semi-trailer or other thing designed or adapted to be towed by another vehicle;
- (b) a detachable part of any vehicle;
- (c) a container or other structure designed or adapted to be carried on a vehicle;

"veterinary inspector" ("*arolygydd milfeddygol*") means a person appointed as such by the Welsh Ministers for the purposes of these Regulations or under the Act; and

"wild game" ("*anifeiliaid hela gwyllt*") means a wild animal which is hunted for human consumption.

Restricted animal, restricted poultry and restricted meat: definitions

3.—(1) In these Regulations, a "restricted animal" ("*anifail dan gyfyngiadau*") is an animal which is—

- (a) at, in or from—
 - (i) suspect premises;
 - (ii) an establishment where a disease is suspected;
 - (iii) infected premises;
 - (iv) an establishment where a disease is confirmed;
 - (v) an infected area;
 - (vi) a protection zone; or
 - (vii) a surveillance zone; and
- (b) of a species susceptible to the disease in respect of which restrictions have been imposed under disease legislation.

(1) 1981, p. 22, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 2002, p. 42, O.S. 1992/3293, 2003/1734 a 2006/182.

(2) Yn y Rheoliadau hyn, "dofednod dan gyfyngiadau" ("*restricted poultry*") yw dofednod sydd ar, mewn neu o unrhyw un o'r canlynol o dan Orchymyn Clefydau Dofednod (Cymru) 2003(1)—

- (a) mangre dan amheuaeth;
- (b) lladd-dy lle yr amheuir bod clefyd yno;
- (c) mangre heintiedig;
- (ch) lladd-dy lle y cadarnheir bod clefyd yno;
- (d) ardal heintiedig;
- (dd) parth gwarchod; neu
- (e) parth gwyliadwriaeth.

(3) "Mangre dan amheuaeth" ("*suspect premises*") yw mangre lle y mae cyfyngiadau symud ar waith o dan ddeddfwriaeth clefydau oherwydd amheuir bod clefyd yno.

(4) "Mangre heintiedig" ("*infected premises*") yw mangre lle y cadarnhawyd bod clefyd yno o dan ddeddfwriaeth clefydau.

(5) "Ardal heintiedig" ("*infected area*") yw ardal sy'n dwyn yr enw hwn drwy ddatganiad gan Weinidogion Cymru o dan ddeddfwriaeth clefydau yn dilyn cadarnhad o glefyd.

(6) "Parth gwarchod" ("*protection zone*") yw ardal sy'n dwyn yr enw hwn drwy ddatganiad gan Weinidogion Cymru o dan ddeddfwriaeth clefydau yn dilyn cadarnhad o glefyd.

(7) "Parth goruchwyllo" ("*surveillance zone*") yw ardal sy'n dwyn yr enw hwn drwy ddatganiad gan Weinidogion Cymru o dan ddeddfwriaeth clefydau yn dilyn cadarnhad o glefyd.

(8) "Cig dan gyfyngiadau" ("*restricted meat*") yw cig a gynhyrchwyd o'r dyddiad perthnasol o anifail dan gyfyngiadau neu o ddofednod dan gyfyngiadau o ardal heintiedig, parth gwarchod neu barth goruchwyllo na chafodd ei drin yn unol ag Atodlen 2 mewn canolfan driniaeth, ac mae'n cynnwys cig a ddaeth i gyffyrddiad â'r cyfryw gig.

Hysbysiadau

4. O ran hysbysiadau o dan y Rheoliadau hyn—

- (a) rhaid iddynt fod yn ysgrifenedig; a
- (b) ceir eu diwygio, eu hatal neu eu dirymu drwy hysbysiad pellach ar unrhyw adeg.

Dynodi mangreoddedd, lladd-dai a sefydliadau trin anifeiliaid hela

5.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru ddynodi unrhyw sefydliad neu fangre at ddibenion cigydda anifeiliaid neu ddofednod, neu dorri, paratoi, prosesu, pacio, lapio, storio neu drin cig.

(2) In these Regulations, "restricted poultry" ("*dofednod dan gyfyngiadau*") is poultry which is at, in or from any of the following under the Diseases of Poultry (Wales) Order 2003(1)—

- (a) suspect premises;
- (b) a slaughterhouse where a disease is suspected;
- (c) infected premises;
- (d) a slaughterhouse where a disease is confirmed;
- (e) an infected area;
- (f) a protection zone; or
- (g) a surveillance zone.

(3) "Suspect premises" ("*mangre dan amheuaeth*") are premises where movement restrictions are in place under disease legislation because a disease is suspected there.

(4) "Infected premises" ("*mangre heintiedig*") are premises where a disease has been confirmed under disease legislation.

(5) An "infected area" ("*ardal heintiedig*") is an area of this name declared by the Welsh Ministers under disease legislation following confirmation of a disease.

(6) A "protection zone" ("*parth gwarchod*") is an area of this name declared by the Welsh Ministers under disease legislation following confirmation of a disease.

(7) A "surveillance zone" ("*parth goruchwyllo*") is an area of this name declared by the Welsh Ministers under disease legislation following confirmation of a disease.

(8) "Restricted meat" ("*cig dan gyfyngiadau*") is meat produced from the relevant date from a restricted animal or restricted poultry from an infected area, a protection zone or a surveillance zone that has not been treated in accordance with Schedule 2 at a designated treatment centre, and includes meat that has come into contact with such meat.

Notices

4. Notices under these Regulations—

- (a) must be in writing; and
- (b) may be amended, suspended or revoked, by further notice, at any time.

Designation of premises, slaughterhouses and game handling establishments

5.—(1) The Welsh Ministers may designate any establishment or premises for the purposes of slaughtering animals or poultry, or cutting, preparing, processing, packing, wrapping, storage or treatment of meat.

(1) O.S. 2003/1079 (Cy.148).

(1) S.I. 2003/1079 (W.148).

- (2) O ran dynodi o dan y Rheoliadau hyn—
- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
 - (b) caiff fod yn ddarostyngedig i amodau; ac
 - (c) ceir ei ddiwygio, ei atal neu ei ddirymu drwy hysbysiad.

(3) Mae mangreoedd a sefydliadau a ddynodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol, Gweinidogion yr Alban neu Adran Amaethyddiaeth a Datblygu Gwledig Gogledd Iwerddon ar gyfer yr un dibenion ag y ceir eu dynodi o dan y Rheoliadau hyn yn fangreoedd neu'n sefydliadau dynodedig at ddibenion y Rheoliadau hyn.

(4) Yn y Rheoliadau hyn, mae "dynodedig" ("*designated*") yn cyfeirio at fangreoedd a sefydliadau sy'n ddynodedig o dan y rheoliad hwn.

Cyfyngiadau ynghylch symudiadau o Loegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon

6.—(1) Oni fydd Gweinidogion Cymru'n cyfarwyddo fel arall, mae mesurau yn y Rheoliadau hyn sy'n gymwys o ran unrhyw beth a symudir o unrhyw fangreoedd, sefydliadau, ardaloedd neu barthau y cyfeirir atynt yn rheoliad 3 hefyd yn gymwys o ran symudiad o'r fath o unrhyw fangre, sefydliad, ardal neu barth cyfatebol yn Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon.

(2) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys ond dim ond os yw'r person y mae'r mesur yn gymwys iddo yn ymwybodol neu os dylai'n rhesymol fod wedi bod yn ymwybodol bod y symud o fangre, sefydliad, ardal neu barth o'r fath.

RHAN 2

Rheolaeth ar gig o anifeiliaid neu ddofednod dan gyfyngiadau

Cig o fangre dan amheuaeth neu fangre heintiedig

7.—(1) Rhaid i unrhyw berson sy'n meddu ar gig sy'n dod o anifail dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau sy'n deillio o fangre dan amheuaeth o'r dyddiad perthnasol, neu gig a ddaeth i gyffyrddiad â'r cyfryw gig, ddal gafael ar y cig hwnnw hyd nes y bydd y fangre honno yn peidio â bod bellach yn fangre dan amheuaeth.

(2) Mae paragraff (1) yn gymwys ond dim ond os yw'r person sy'n meddu ar y cig yn ymwybodol neu os dylai'n rhesymol fod wedi bod yn ymwybodol fod y cig yn dod o anifail dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau sy'n deillio o fangre dan amheuaeth o'r dyddiad perthnasol, neu'n gig a ddaeth i gyffyrddiad â'r cyfryw gig.

- (2) Designation under these Regulations—
- (a) must be in writing;
 - (b) may be subject to conditions; and
 - (c) may be amended, suspended or revoked by notice.

(3) Premises and establishments designated by the Secretary of State, the Scottish Ministers or the Department for Agriculture and Rural Development of Northern Ireland for the same purposes as they may be designated under these Regulations are designated premises or establishments for the purposes of these Regulations.

(4) In these Regulations, "designated" ("*dynodedig*") refers to premises and establishments which are designated under this regulation.

Restrictions relating to movements from England, Scotland or Northern Ireland

6.—(1) Unless the Welsh Ministers direct otherwise, measures in these Regulations applying in respect of anything moved from any of the premises, establishments, areas or zones referred to in regulation 3 also apply in respect of such a movement from any equivalent premises, establishment, area or zone in England, Scotland or Northern Ireland.

(2) This regulation only applies if the person to whom the measure applies is aware or should reasonably have been aware that the movement is from such premises, establishment, area or zone.

PART 2

Control of meat from restricted animals or restricted poultry

Meat from suspect or infected premises

7.—(1) Any person who is in possession of meat from a restricted animal or restricted poultry originating from suspect premises from the relevant date, or meat that has come into contact with such meat, must detain that meat until those premises are no longer suspect premises.

(2) Paragraph (1) only applies if the person in possession of the meat is aware or should reasonably have been aware that the meat is from a restricted animal or restricted poultry originating from suspect premises from the relevant date, or is meat that has come into contact with such meat.

(3) Rhaid i unrhyw berson sy'n meddu ar gig a gynhyrchwyd o anifail dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau sy'n deillio o fangre dan amheuaeth o'r dyddiad perthnasol, neu gig a ddaeth i gyffyrddiad â'r cyfryw gig, ddistrywio'r cig hwnnw'n ddi-oed.

Olrhain cig o fangre heintiedig

8. Rhaid i unrhyw berson a fu'n berchen neu'n meddu ar gig y cyfeirir ato yn rheoliad 7(3)—

- (a) wneud ei orau i olrhain y cig hwnnw; a
- (b) hysbysu derbynnydd y cig hwnnw, heblaw defnyddiwr, bod y cig yn dod o fangre heintiedig.

Gwahardd cyflenwi ac allforio cig

9.—(1) Rhaid i berson beidio —

- (a) cyflenwi cig dan gyfyngiadau; neu
- (b) allforio cig dan gyfyngiadau.

(2) Nid yw'r gwaharddiad ym mharagraff (1)(a) yn gymwys i gig dan gyfyngiadau o ddofednod dan gyfyngiadau a fwriadwyd ar gyfer cyflenwi'r farchnad ddomestig ar yr amod—

- (a) bod meddiannydd y lladd-dy lle y cynhyrchwyd y cig wedi cydymffurfio â rheoliadau 10, 12, 13 a 15(1) a (2);
- (b) bod unrhyw berson sy'n meddu ar y cig yn cydymffurfio â rheoliadau 12(2) a 13; ac
- (c) bod meddiannydd y fangre lle y mae torri, paratoi, prosesu, pacio, lapio, storio neu drin y cig yn digwydd yn cydymffurfio â rheoliadau 13 a 15(2) a (3).

(3) Y "farchnad ddomestig" ("*domestic market*") yw'r farchnad ar gyfer gwerthu cig dofednod yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Lladd-dai

10.—(1) Caiff meddiannydd lladd-dy gigydda anifeiliaid dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau ond dim ond os yw'r lladd-dy'n ddynodedig.

(2) Rhaid i feddiannydd lladd-dy sicrhau—

- (a) bod anifeiliaid dan gyfyngiadau yn cael eu cadw ar wahân i anifeiliaid eraill;
- (b) bod anifeiliaid dan gyfyngiadau yn cael eu cigydda ar wahân i anifeiliaid eraill;
- (c) bod dofednod dan gyfyngiadau yn cael eu cadw ar wahân i ddofednod eraill;
- (ch) bod dofednod dan gyfyngiadau yn cael eu cigydda ar wahân i ddofednod eraill.

(3) Any person in possession of meat produced from a restricted animal or restricted poultry originating from infected premises from the relevant date, or meat that has come into contact with such meat, must destroy that meat without delay.

Tracing of meat from infected premises

8. Any person who has owned or been in possession of meat referred to in regulation 7(3) must—

- (a) use best endeavours to trace that meat; and
- (b) inform the recipient of that meat, other than a consumer, that the meat is from infected premises.

Prohibition on supply and export of meat

9.—(1) A person must not—

- (a) supply restricted meat; or
- (b) export restricted meat.

(2) The prohibition in paragraph (1)(a) does not apply to restricted meat from restricted poultry intended for supply on the domestic market provided—

- (a) the occupier of the slaughterhouse where the meat was produced complied with regulations 10, 12, 13 and 15(1) and (2);
- (b) any person who is in possession of the meat complies with regulations 12(2) and 13; and
- (c) the occupier of premises where cutting, preparing, processing, packing, wrapping, storage or treatment of the meat takes place complies with regulations 13 and 15(2) and (3).

(3) The "domestic market" ("*marchnad ddomestig*") is the market for the sale of poultry meat in Wales, England, Scotland and Northern Ireland.

Slaughterhouses

10.—(1) The occupier of a slaughterhouse may only slaughter restricted animals or restricted poultry if the slaughterhouse is designated.

(2) The occupier of a slaughterhouse must ensure that—

- (a) restricted animals are kept separate from other animals;
- (b) restricted animals are slaughtered separately from other animals;
- (c) restricted poultry are kept separated from other poultry;
- (d) restricted poultry are slaughtered separately from other poultry.

(3) Rhaid i feddiannydd lladd-dy sy'n cymryd anifeiliaid dan gyfyngiadau na chafodd eu cadw ar wahân i anifeiliaid eraill neu sydd heb gadw anifeiliaid dan gyfyngiadau ar wahân i anifeiliaid eraill, pan gaiff hysbysiad gan arolygydd milfeddygol, drin yr anifeiliaid eraill hynny fel anifeiliaid dan gyfyngiadau.

(4) Rhaid i feddiannydd lladd-dy sy'n cymryd dofednod dan gyfyngiadau na chafodd eu cadw ar wahân i dofednod eraill neu sydd heb gadw dofednod dan gyfyngiadau ar wahân i dofednod eraill, pan gaiff hysbysiad gan arolygydd milfeddygol, drin y dofednod eraill hynny fel dofednod dan gyfyngiadau.

(5) Rhaid i feddiannydd lladd-dy lle yr amheuir bod clefyd yno neu lle y cadarnheir bod clefyd yno ddal gafael ar yr holl gig sydd yn y lladd-dy nes bod arolygydd milfeddygol yn hysbysu'r meddiannydd hwnnw fod yr arolygydd wedi'i fodloni nad oes angen dal gafael bellach yn yr holl gig neu rywfaent o'r cig hwnnw i leihau'r risg o drosglwyddo clefyd.

Sefydliadau trin anifeiliaid hela

11.—(1) Caiff meddiannydd sefydliad trin anifeiliaid hela dderbyn cig dan gyfyngiadau ond dim ond os yw'r sefydliad hwnnw'n ddynodedig.

(2) Rhaid i feddiannydd sefydliad trin anifeiliaid hela lle yr amheuir bod clefyd yno neu lle y cadarnheir bod clefyd yno ddal gafael ar yr holl gig sydd yn y sefydliad trin anifeiliaid hela nes bod arolygydd milfeddygol yn hysbysu'r meddiannydd hwnnw fod yr arolygydd wedi'i fodloni nad oes angen dal gafael bellach yn yr holl gig neu rywfaent o'r cig hwnnw i leihau'r risg o drosglwyddo clefyd.

Derbyn a meddu ar gig dan gyfyngiadau

12.—(1) Caiff meddiannydd unrhyw fangre neu sefydliad dderbyn cig dan gyfyngiadau ond dim ond os yw'r fangre honno neu'r sefydliad hwnnw'n ddynodedig.

(2) Rhaid i unrhyw berson sy'n meddu ar gig dan gyfyngiadau ei gadw ar wahân i gig arall.

Marcio cig

13.—(1) Rhaid i feddiannydd sefydliad sicrhau bod cig dan gyfyngiadau wedi'i farcio yn unol ag Atodlen 3.

(2) Rhaid i berson beidio â bod â chig dan gyfyngiadau yn ei feddiant neu dan ei reolaeth onid yw wedi'i farcio yn unol ag Atodlen 3.

(3) Rhaid i berson beidio â thynnu oddi yno farc a osodwyd o dan y rheoliad hwn ac eithrio er mwyn galluogi torri, paratoi, prosesu, pacio neu drin cig dan gyfyngiadau.

(4) Rhaid i unrhyw berson sy'n tynnu oddi yno farc

(3) The occupier of a slaughterhouse who receives restricted animals that have not been kept separate from other animals or who has not kept restricted animals separate from other animals must, on being given notice by a veterinary inspector, deal with those other animals as restricted animals.

(4) The occupier of a slaughterhouse who receives restricted poultry that have not been kept separate from other poultry or who has not kept restricted poultry separate from other poultry must, on being given notice by a veterinary inspector, deal with that other poultry as restricted poultry.

(5) The occupier of a slaughterhouse where disease is suspected or has been confirmed must detain all meat in the slaughterhouse until a veterinary inspector notifies that occupier that the inspector is satisfied that detention of all or some of that meat is no longer necessary to reduce the risk of transmission of disease.

Game handling establishments

11.—(1) The occupier of a game handling establishment may only receive restricted meat if that establishment is designated.

(2) The occupier of a game handling establishment where disease is suspected or has been confirmed must detain all meat in the game handling establishment until a veterinary inspector notifies that occupier that the inspector is satisfied that detention of all or some of that meat is no longer necessary to reduce the risk of transmission of disease.

Receipt and possession of restricted meat

12.—(1) The occupier of any premises or establishment may only receive restricted meat if that premises or establishment is designated.

(2) Any person in possession of restricted meat must keep it separate from other meat.

Marking of meat

13.—(1) The occupier of an establishment must ensure that restricted meat is marked in accordance with Schedule 3.

(2) A person must not be in possession or control of restricted meat unless it is marked in accordance with Schedule 3.

(3) A person must not remove a mark applied under this regulation except to enable cutting, preparing, processing, packing or treatment of the restricted meat.

(4) Any person who removes a mark applied under

a osodwyd o dan y rheoliad hwn, heblaw person sy'n trin cig mewn canolfan driniaeth â thriniaeth a restrir yn Atodlen 2, ailosod y marc, ynghyd â rhif cymeradwyo priodol y safle, ar ôl torri, paratoi, prosesu, pacio neu drin y cig.

Symud cig dan gyfyngiadau

14. Ni chaiff neb gludo na threfnu cludo cig dan gyfyngiadau i fangre neu sefydliad onid yw'r fangre honno neu'r sefydliad hwnnw'n ddynodedig.

Cadw cofnodion

15.—(1) Rhaid i feddiannydd lladd-dy lle y cigyddir anifail dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau wneud cofnodion o'r canlynol—

- (a) y nifer a'r math o anifeiliaid dan gyfyngiadau neu ddofednod dan gyfyngiadau a gigyddwyd;
- (b) dyddiad y cyfryw gigydda;
- (c) y clefyd a achosodd i'r anifeiliaid neu'r dofednod fod yn ddarostyngedig i gyfyngiadau o dan y ddeddfwriaeth clefydau.

(2) Rhaid i unrhyw berson sydd â chig dan gyfyngiadau yn ei feddiant wneud cofnodion o'r canlynol—

- (a) pa faint o gig dan gyfyngiadau a drafodwyd;
- (b) y clefyd a achosodd i'r cig fod yn ddarostyngedig i gyfyngiadau o dan y ddeddfwriaeth clefydau;
- (c) pa faint o gig dan gyfyngiadau a osodwyd mewn storfa oer a'i symud oddi yno;
- (ch) dyddiad y cyfryw symud i storfa oer neu ohoni;
- (d) pa faint o gig dan gyfyngiadau a waredwyd fel sgil-gynnyrch anifail.

(3) Rhaid i feddiannydd canolfan driniaeth lle y caiff cig dan gyfyngiadau ei drin gadw cofnodion o'r canlynol—

- (a) dyddiad y driniaeth;
- (b) rhywogaeth yr anifail y daeth y cig ohono;
- (c) pa faint o gig a driniwyd;
- (ch) y driniaeth a roddwyd.

(4) Rhaid cadw cofnodion a wnaed o dan y rheoliad hwn am o leiaf 3 blynedd o ddyddiad y cigydda, y symud neu'r driniaeth y maent yn cyfeirio ato neu ati.

this regulation, other than a person treating meat at a treatment centre with a treatment listed in Schedule 2, must reapply the mark, with the appropriate plant approval number, after cutting, preparing, processing, packing or treatment of the meat.

Movement of restricted meat

14. No person may transport or arrange for the transport of restricted meat to premises or an establishment unless that premises or establishment is designated.

Record keeping

15.—(1) The occupier of a slaughterhouse where a restricted animal or restricted poultry is slaughtered must make records of the following—

- (a) the number and type of restricted animals or restricted poultry slaughtered;
- (b) the date of such slaughter;
- (c) the disease which caused the animals or poultry to be subject to restrictions under the disease legislation.

(2) Any person who is in possession of restricted meat must make records of the following—

- (a) the quantity of restricted meat handled;
- (b) the disease which caused the meat to be subject to restrictions under the disease legislation;
- (c) the quantity of restricted meat placed into and removed from cold storage;
- (d) the date of such movement into or out of cold storage;
- (e) the quantity of restricted meat disposed of as animal by-product.

(3) The occupier of a treatment centre where restricted meat is treated must keep records of the following—

- (a) the date of the treatment;
- (b) the species of animal from which the meat came;
- (c) the quantity of meat treated;
- (d) the treatment applied.

(4) Records made under this regulation must be retained for at least 3 years from the date of the slaughter, movement or treatment to which they refer.

RHAN 3

Gofynion eraill

Gofynion o ran llaeth a chynhyrchion llaeth

16.—(1) Caiff Gweinidogion Cymru ddatgan bod gofynion o ran llaeth a chynhyrchion llaeth yn gymwys os ydynt o'r farn bod y gofynion hynny yn angenrheidiol i leihau'r risg o ymlediad clefyd.

(2) Mae "llaeth a chynhyrchion llaeth" ("*milk and milk products*") yn cynnwys llaeth gwartheg, llaeth geifr, llaeth mamogiaid a chynhyrchion a gafwyd o'r cyfryw laeth a fwriadwyd ym mhob achos ar gyfer ei yfed neu ei fwyta gan bobl.

(3) O ran datganiad o dan baragraff (1)—

- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
- (b) ceir ei ddiwygio drwy ddatganiad pellach ar unrhyw bryd; ac
- (c) dim ond drwy ddatganiad pellach y gellir ei ddirymu.

RHAN 4

Arolygu, tramgwyddau a gorfodi

Pwerau a dyletswyddau arolygwyr

17.—(1) Caiff arolygydd, wedi iddo ddangos, os gofynnir iddo wneud hynny, ddogfen a ddilyswyd yn briodol ac sy'n dangos ei awdurdod, ar bob adeg resymol fynd i unrhyw fangre, sefydliad neu gerbyd er mwyn sicrhau y cydymffurfir â'r Rheoliadau hyn.

(2) Caiff arolygydd yn ei gwneud yn ofynnol bod person sydd ag unrhyw gig yn ei feddiant yn dal gafael yn y cig hwnnw mewn man a bennir gan yr arolygydd.

(3) Caiff arolygydd yn ei gwneud yn ofynnol bod person sydd â chig yn ei feddiant yn gwaredu'r cig hwnnw.

(4) Caiff arolygydd yn ei gwneud yn ofynnol bod person sydd â chig yn ei feddiant yn trin y cig hwnnw.

(5) Caiff arolygydd gyflawni'r ymholiadau, archwiliadau a phroffion hynny a chymryd y samplau hynny y mae o'r farn bod eu hangen.

(6) Caiff arolygydd farcio unrhyw anifail, cig neu beth arall at ddibenion eu hadnabod.

(7) Caiff arolygydd, drwy hysbysu meddiannydd unrhyw fangre neu sefydliad, ei gwneud yn ofynnol bod unrhyw gig yn cael ei farcio.

(8) Caiff arolygydd, drwy hysbysu meddiannydd

PART 3

Other requirements

Requirements in relation to milk and milk products

16.—(1) The Welsh Ministers may declare that requirements in respect of milk and milk products apply if they consider those requirements necessary to minimise the risk of the spread of disease.

(2) "Milk and milk products" ("*llaeth a chynhyrchion llaeth*") includes cows' milk, goats' milk, ewes' milk and products obtained from such milk, in each case intended for human consumption.

(3) A declaration under paragraph (1)—

- (a) must be in writing;
- (b) may be amended by further declaration at any time; and
- (c) may only be revoked by further declaration.

PART 4

Inspection, offences and enforcement

Powers and duties of inspectors

17.—(1) On producing, if required, a duly authenticated document showing his or her authority, an inspector may, at all reasonable hours, enter any premises, establishment or vehicle for the purpose of ensuring that these Regulations are being complied with.

(2) An inspector may require a person in possession of any meat to detain that meat at a place specified by the inspector.

(3) An inspector may require a person in possession of meat to dispose of that meat.

(4) An inspector may require a person in possession of meat to treat that meat.

(5) An inspector may carry out such inquiries, examinations and tests and take such samples as he or she considers necessary.

(6) An inspector may mark any animal, meat or other thing for identification purposes.

(7) An inspector may, by notice to the occupier of any premises or establishment, require the marking of any meat.

(8) An inspector may, by notice to the occupier of

unrhyw fangre neu sefydliad, ei gwneud yn ofynnol bod unrhyw gig y mae'r meddiannydd wedi ei drafod yn cael ei olrhain.

(9) Caiff arolygydd, drwy hysbysu meddiannydd unrhyw fangre neu sefydliad, ei gwneud yn ofynnol bod unrhyw ran o'r fangre honno yn cael ei glanhau a'i diheintio.

(10) Caiff arolygydd, drwy hysbysu'r person sydd â gofal am unrhyw beth, ei gwneud yn ofynnol bod y peth hwnnw'n cael ei lanhau a'i ddiheintio.

(11) Caiff arolygydd, drwy hysbysu meddiannydd unrhyw fangre neu sefydliad, neu'r person sydd â gofal am unrhyw anifail neu beth ei gwneud yn ofynnol—

- (a) bod yr anifail, neu beth yn cael ei ynysu mewn man penodedig;
- (b) bod unrhyw anifail, neu beth yn cael ei wahanu oddi wrth unrhyw anifail arall neu beth arall.

(12) Caiff arolygydd archwilio a chopio unrhyw gofnodion (ar ba ffurf bynnag y cedwir hwy) sy'n cael eu cadw o dan y Rheoliadau hyn a mynd â'r cofnodion hynny oddi yno er mwyn eu copïo.

(13) Caiff arolygydd archwilio a gwirio gweithrediad unrhyw gyfrifiadur ac unrhyw gyfarpar neu ddeunydd cysylltiedig a ddefnyddiwyd mewn cysylltiad â llunio a chadw cofnodion o dan y Rheoliadau hyn.

(14) Caiff arolygydd yn ei gwneud yn ofynnol bod cofnodion cyfrifiadurol yn cael eu llunio ar ffurf y gellir ei dwyn ymaith.

(15) Caiff arolygydd sy'n mynd i mewn i unrhyw fangre, sefydliad neu gerbyd fynd â'r canlynol gydag ef—

- (a) y personau eraill hynny y mae'n barnu eu bod yn angenrheidiol; a
- (b) unrhyw gynrychiolydd o'r Comisiwn Ewropeaidd.

(16) Os bydd arolygydd yn mynd i mewn i unrhyw fangre nad yw wedi'i meddiannu neu i unrhyw sefydliad nad yw wedi'i feddiannu rhaid iddo eu gadael wedi'u diogelu yr un mor effeithiol rhag mynediad diawdurdod ag oeddent pan aeth yno gyntaf.

Darparu cymorth rhesymol, gwybodaeth a chydweithrediad

18. Rhaid i unrhyw berson y mae unrhyw ofyniad ar ei gyfer yn gymwys o dan y Rheoliadau hyn, neu unrhyw berson y mae'n ofynnol iddo roi cymorth rhesymol neu wybodaeth resymol i berson sy'n gweithredu'r Rheoliadau hyn, onid oes gan y person hwnnw achos rhesymol, wneud hynny'n ddi-oed.

any premises or establishment, require the tracing of any meat that the occupier has handled.

(9) An inspector may, by notice to the occupier of any premises or establishment, require the cleansing and disinfection of any part of those premises.

(10) An inspector may, by notice to the person in charge of any thing, require the cleansing and disinfection of that thing.

(11) An inspector may, by notice to the occupier of any premises or establishment or the person in charge of any animal, or thing require—

- (a) the isolation of the animal, or thing in a specified place;
- (b) the separation of any animal, or thing from any other animal, or thing.

(12) An inspector may inspect and copy any records (in whatever form they are held) kept under these Regulations and remove such records so they may be copied.

(13) An inspector may inspect and check the operation of any computer and associated apparatus or material used in connection with the making and keeping of records under these Regulations.

(14) An inspector may require computer records to be produced in a form which may be taken away.

(15) An inspector who enters any premises, establishment or vehicle may be accompanied by—

- (a) such other persons as he or she considers necessary; and
- (b) any representative of the European Commission.

(16) An inspector who enters an unoccupied premises or unoccupied establishment must leave them as effectively secured against unauthorised entry as the inspector found them.

Provision of reasonable assistance, information and cooperation

18. Any person to whom any requirement under these Regulations applies or who is required to give reasonable assistance or information to a person executing these Regulations must, unless that person has reasonable cause, do so without delay.

Costau cydymffurfio

19. Rhaid i'r costau a dynnir gan unrhyw berson wrth gymryd unrhyw gamau sy'n ofynnol, neu drwy beidio â chymryd camau a waherddir, o dan y Rheoliadau hyn gael eu talu gan y person hwnnw oni fydd Gweinidogion Cymru yn cyfarwyddo fel arall mewn ysgrifen.

Pwerau arolygwyr os ceir diffyg

20. Os bydd unrhyw berson yn methu â chydymffurfio â gofyniad yn y Rheoliadau hyn neu oddi tanynt, caiff arolygydd gymryd unrhyw gamau y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol i sicrhau bod y gofyniad yn cael ei fodloni ar draul y person hwnnw.

Tramgwyddau ac achosion

21.—(1) Mae darpariaethau canlynol y Ddeddf yn gymwys fel petai'r Rheoliadau hyn yn Orchymyn a wnaed o dan y Ddeddf—

- (a) adran 66 (gwrthod a rhwystro);
- (b) adran 71A(1) (erlyniadau: terfyn amser);
- (c) adran 73 (tramgwyddau cyffredinol);
- (ch) adran 77 (arian y gellir ei adennill yn ddiannod);
- (d) adran 79(1) i (4) (tystiolaeth a gweithdrefn).

(2) Mae adran 75 o'r Ddeddf(2) (cosbau am dramgwyddau diannod penodol) yn gymwys fel pe bai'r Rheoliadau hyn yn Orchymyn a wnaed o dan y Ddeddf ac eithrio bod rhaid i unrhyw gyfnod o garchar ar gollfarn ddiannod beidio â bod yn hwy na thri mis.

Tramgwyddau gan gyrrff corfforaethol

22.—(1) Os dangosir bod tramgwydd a gyflawnwyd gan gorff corfforaethol—

- (a) wedi'i gyflawni gyda chydysyniad neu ymoddefiad swyddog; neu
- (b) i'w briodoli i unrhyw esgeulustod ar ran y swyddog,

bydd y swyddog yn ogystal â'r corff corfforaethol yn euog o dramgwydd ac yn atebol i gael achos yn ei erbyn a'i gosbi yn unol â hynny.

(2) Os bydd materion corff corfforaethol yn cael eu rheoli gan ei aelodau, mae paragraff (1) yn gymwys o ran gweithredoedd a diffyg gweithredoedd aelodau mewn cysylltiad â'u swyddogaethau rheoli fel pe baent yn gyfarwyddwyr y corff.

Costs of compliance

19. The costs incurred by any person in taking any action required under these Regulations, or of refraining from taking action prohibited under them, must be met by that person unless the Welsh Ministers direct otherwise in writing.

Powers of inspectors in case of default

20. If any person fails to comply with a requirement in or under these Regulations, an inspector may take such steps the inspector considers necessary to ensure the requirement is met at the expense of that person.

Offences and proceedings

21.—(1) The following provisions of the Act apply as if these Regulations were an Order made under the Act—

- (a) section 66 (refusal and obstruction);
- (b) section 71A(1) (prosecutions: time limit);
- (c) section 73 (general offences);
- (d) section 77 (money recoverable summarily);
- (e) section 79(1) to (4) (evidence and procedure).

(2) Section 75 of the Act(2) (penalties for certain summary offences) applies as if these Regulations were an Order made under the Act except that any term of imprisonment on summary conviction may not exceed three months.

Offences by bodies corporate

22.—(1) If an offence committed by a body corporate is shown—

- (a) to have been committed with the consent or connivance of an officer; or
- (b) to be attributable to any neglect on the officer's part,

the officer as well as the body corporate is guilty of the offence and liable to be proceeded against and punished accordingly.

(2) If the affairs of a body corporate are managed by its members, paragraph (1) applies in relation to the acts and defaults of members in connection with their functions of management as if they were directors of the body.

(1) Mewnosodwyd adran 71A gan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 2002, adran 14.

(2) Mewnosodwyd adran 75 gan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 2002, adran 13.

(1) Section 71A was inserted by the Animal Health Act 2002, section 14.

(2) Section 75 was amended by the Animal Health Act 2002, section 13.

(3) Ystyr "swyddog" ("*officer*"), mewn perthynas â chorff corfforaethol yw cyfarwyddwr, aelod o bwyllgor rheoli, prif weithredwr, rheolwr, ysgrifennydd neu swyddog cyffelyb arall i'r corff, neu berson sy'n honni ei fod yn gweithredu yn rhinwedd unrhyw swydd o'r fath.

Datgymhwyso darpariaethau i unrhyw berson sy'n gweithredu neu'n gorfodi'r Rheoliadau hyn

23. Nid fydd unrhyw waharddiad neu gyfyngiad ar symud neu ddefnyddio unrhyw beth o dan y Rheoliadau hyn yn gymwys ar gyfer y canlynol wrth iddynt weithredu neu orfodi'r Rheoliadau hyn—

- (a) Gweinidogion Cymru;
- (b) arolygydd awdurdod lleol;
- (c) unrhyw berson arall a awdurdodir gan Weinidogion Cymru neu gan yr awdurdod lleol i gyflawni'r cyfryw weithredu neu orfodi.

Gorfodi

24. Mae'r Rheoliadau hyn i'w gorfodi gan—

- (a) Gweinidogion Cymru mewn unrhyw sefydliad neu safle torri; neu
- (b) yr awdurdod lleol, oni fydd Gweinidogion Cymru'n cyfarwyddo fel arall.

(3) "Officer" ("*swyddog*"), in relation to a body corporate, means a director, member of the committee of management, chief executive, manager, secretary or other similar officer of the body, or a person purporting to act in any such capacity.

Disapplication of provisions to any person executing or enforcing these Regulations

23. Any prohibition or restriction on the movement or use of any thing under these Regulations does not apply to the following in their execution or enforcement of these Regulations—

- (a) the Welsh Ministers;
- (b) an inspector of the local authority;
- (c) any other person authorised by the Welsh Ministers or by the local authority to carry out such execution or enforcement.

Enforcement

24. These Regulations are to be enforced by—

- (a) the Welsh Ministers in any establishment or cutting plant; or
- (b) the local authority, unless the Welsh Ministers directs otherwise.

Elin Jones

Y Gweinidog dros Faterion Gwledig, un o
Weinidogion Cymru

Minister for Rural Affairs, one of the Welsh Ministers

8 Mai 2008

8 May 2008

ATODLEN L

SCHEDULE 1

Rheoliad 2

Regulation 2

Deddfwriaeth clefydau

Disease legislation

1. Gorchymyn Clwy Affricanaidd y Moch (Cymru) 2003(1)
2. Gorchymyn Pla'r Gwartheg 1928(2)
3. Gorchymyn Clwy Clasurol y Moch (Cymru) 2003(3)
4. Gorchymyn Symud Anifeiliaid (Cyfyngiadau) (Cymru) 2003(4)
5. Gorchymyn Clefyd Pothellog y Moch 1972(5)
6. Gorchymyn Clefydau Dofednod (Cymru) 2003(6)

1. The African Swine Fever (Wales) Order 2003(1)
2. The Cattle Plague Order 1928(2)
3. The Classical Swine Fever (Wales) Order 2003(3)
4. The Movement of Animals (Restrictions) (Wales) Order 2003(4)
5. The Swine Vesicular Disease Order 1972(5)
6. The Diseases of Poultry (Wales) Order 2003(6)

ATODLEN 2

SCHEDULE 2

Rheoliad 2

Regulation 2

Triniaethau cig a gymeradwyir

Approved meat treatments

<i>Y driniaeth i'r cig</i>	<i>Y clefydau y mae'r driniaeth yn effeithiol yn eu herbyn</i>
(a) Triniaeth wresogi mewn cynhwysydd aerglos â gwerth F o 3 neu fwy (lle F yw effaith lladd sborau bacterol: mae gwerth F o 3 yn golygu bod y pwynt oeraf yn y cynnyrch wedi'i wresogi'n ddigonol i gyflawni'r un effaith ladd â 121°C mewn tair munud gyda chynhesu ac oeri enydaidd)	Pob clefyd
(b) Triniaeth wresogi ar dymheredd sydd o leiaf yn 70°C y mae'n rhaid ei gyrraedd ym mhob cwr o'r cig	Pob clefyd ac eithrio clwy Affricanaidd y moch

<i>Meat treatment</i>	<i>Diseases against which the treatment is effective</i>
(a) Heat treatment in a hermetically sealed container with an F value of 3 or more (where F is the killing effect on bacterial spores: an F value of 3 means that the coldest point in the product has been heated sufficiently to achieve the same killing effect as 121°C in three minutes with instantaneous heating and chilling)	All diseases
(b) Heat treatment at a minimum temperature of 70°C which must be reached throughout the meat	All diseases except African swine fever

(1) O.S. 2003/3273 (Cy.323).

(2) SR&O 1928/206.

(3) O.S. 2003/2456 (Cy.239).

(4) O.S. 2003/399 (Cy.56).

(5) O.S. 1972/1980.

(6) O.S. 2003/1079 (Cy.148).

(1) S.I. 2003/3273 (W.323).

(2) SR&O 1928/206.

(3) S.I. 2003/2456 (W.239).

(4) S.I. 2003/399 (W.56).

(5) S.I. 1972/1980.

(6) S.I. 2003/1079 (W.148).

(c) Triniaeth wresogi ar dymheredd sydd o leiaf yn 80°C y mae'n rhaid ei gyrraedd ym mhob cwr o'r cig	Pob clefyd
(ch) Triniaeth wresogi mewn cynhwysydd aerglos hyd at o leiaf 60°C am o leiaf 4 awr ac yn ystod yr amser hwn rhaid i'r tymheredd craidd fod o leiaf yn 70°C am 30 o funudau	Pob clefyd ac eithrio Clefyd Newcastle
(d) Eplesu ac aeddfedu am gyfnod heb fod yn llai na naw mis ar gyfer cig heb esgryn sy'n rhoi o ganlyniad y nodweddion canlynol: Gweithgaredd Dwr (Aw) â gwerth heb fod yn fwy na 0.93 neu werth pH o ddim mwy na 6	Pob clefyd ac eithrio pla'r defaid a'r geifr a chlefyd Newcastle
(dd) Eplesu naturiol fel a geir yn (d) ond gyda'r asgwrn yn dal i fod yn y cig	Clwy clasurol y moch a chlefyd pothellog y moch
(e) Triniaeth o hamiau ac ystlysau sy'n golygu eplesu ac aeddfedu naturiol am o leiaf 190 o ddiwrnodau ar gyfer hamiau a 140 o ddiwrnodau ar gyfer ystlysau	Clwy Affricanaidd y moch
(f) Triniaeth wresogi sy'n sicrhau tymheredd craidd sy'n cyrraedd o leiaf 65°C am yr amser sy'n angenrheidiol i gyflawni gwerth pasteureiddio (pv) sy'n hafal i neu'n fwy na 40	Pla'r defaid a'r geifr

(c) Heat treatment at a minimum temperature of 80°C which must be reached throughout the meat	All diseases
(d) Heat treatment in a hermetically sealed container to at least 60°C for a minimum of 4 hours during which time the core temperature must be at least 70°C for 30 minutes	All diseases except Newcastle disease
(e) Natural fermentation and maturation of not less than nine months for boneless meat resulting in the following characteristics: a Water Activity (Aw) value of not more than 0.93 or a pH value of not more than 6	All diseases except sheep and goat plague and Newcastle disease
(f) Natural fermentation as in (e) but with the bone still in the meat	Classical swine fever and swine vesicular disease
(g) Treatment of hams and loins involving natural fermentation and maturation for at least 190 days for hams and 140 days for loins	African swine fever
(h) Heat treatment ensuring a core temperature of at least 65°C is reached for the time necessary to achieve a pasteurisation value (pv) equal to or more than 40	Sheep and goat plague

Rheoliad 13

Regulation 13

Marc adnabod arbennig

Special identification mark

1. Rhaid i gig dan gyfyngiadau o anifeiliaid gael ei farcio â marc adnabod—

- (a) sy'n groes groeslin, a osodwyd ar ben y marc iechyd neu'r marc adnabod a osodir o dan erthygl 5 o Reoliad (EC) Rhif 853/2004 Senedd Ewrop a'r Cyngor sy'n gosod rheolau hylendid penodedig ar gyfer bwyd sy'n dod o anifeiliaid⁽¹⁾ neu erthygl 4 o Reoliad y Comisiwn (EC) Rhif 2076/2005 sy'n gosod trefniadau trosiannol ar gyfer gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 853/2004, (EC) Rhif 854/2004 ac (EC) Rhif 882/2004 Senedd Ewrop a'r Cyngor ac sy'n diwygio Rheoliadau (EC) Rhif 853/2004 a (EC) Rhif 854/2004⁽²⁾, sy'n ddwy linell syth sy'n croesdorri ar ganol y stamp ac sy'n caniatáu i'r wybodaeth a geir ar y marc sydd yno barhau'n ddarllenadwy, neu
- (b) stamp hirgrwn unigol, ei led yn 6.5 cm a'i uchder yn 4.5 cm, y mae'r wybodaeth ganlynol yn ddarllenadwy arno:
- (i) ar y rhan uchaf, y llythrennau UK;
 - (ii) yn y canol, rhif cymeradwyo'r sefydliad;
 - (iii) ar y rhan isaf, y llythrennau EC;
 - (iv) dwy linell syth sy'n croesi ar ganol y stamp yn y fath fodd nad yw'r wybodaeth yn cael ei chuddio;
 - (v) gwybodaeth sy'n dynodi pwy oedd yr arolygydd milfeddygol a arolygodd y cig.

2. Os defnyddir y stamp hirgrwn unigol y cyfeirir ato ym mharagraff (1)(b)—

- (a) rhaid i'r llythrennau fod yn o leiaf 0.8 cm eu huchder;
- (b) rhaid i'r ffigurau fod yn o leiaf 1 cm eu huchder; ac
- (c) rhaid i'r defnydd o'r marc gael ei oruchwylio gan swyddog o'r Gwasanaeth Hylendid Cig.

1. Restricted meat from animals must be marked with an identification mark which is—

- (a) a diagonal cross, superimposed on the health mark or identification mark applied under article 5 of Regulation (EC) No. 853/2004 of the European Parliament and of the Council laying down specific hygiene rules for food of animal origin⁽¹⁾ or article 4 of Commission Regulation (EC) No. 2076/2005 laying down transitional arrangements for the implementation of Regulation (EC) No. 853/2004, (EC) No. 854/2004 and (EC) No. 882/2004 of the European Parliament and of the Council and amending Regulations (EC) No. 853/2004 and (EC) No. 854/2004⁽²⁾, consisting of two straight lines intersecting at the centre of the stamp and enabling the information on the existing mark to remain legible, or
- (b) a single oval stamp, 6.5 cm wide and 4.5 cm high, upon which the following information is legible:
- (i) on the upper part, the letters UK;
 - (ii) in the centre, the approval number of the establishment;
 - (iii) on the lower part, the letters EC;
 - (iv) two straight lines crossing at the centre of the stamp in such a way that the information is not obscured;
 - (v) information which identifies the veterinary inspector who inspected the meat.

2. If the single oval stamp referred to in paragraph (1)(b) is used—

- (a) the letters must be at least 0.8 cm high;
- (b) the figures must be at least 1 cm high; and
- (c) the application of the mark must be supervised by an officer of the Meat Hygiene Service.

(1) OJ Rhif L 226, 25.6.2004, t. 22.

(2) OJ Rhif L 338, 22.12.2005, t. 83.

(1) OJ No L 226, 25.6.2004, p. 22.

(2) OJ No. L 338, 22.12.2005, p. 83.

3. Rhaid i gig dan gyfyngiadau o ddefnod gael ei farcio â marc adnabod—

- (a) sy'n farc gwladol y darperir ar ei gyfer yn erthygl 4 o Reoliad y Comisiwn 2076/2005 sy'n gosod trefniadau trosiannol ar gyfer cyflawni Rheoliad (EC) Rhif 853/2004, (EC) Rhif 854/2004 ac (EC) Rhif 882/2004 Senedd Ewrop a'r Cyngor ac sy'n diwygio Rheoliadau (EC) Rhif 853/2004 ac (EC) Rhif 854/2004(1); neu
- (b) y marc a ddisgrifir yn yr Atodiad i Benderfyniad y Comisiwn 2007/118/EC sy'n gosod rheolau manwl o ran marc adnabod amgen yn unol â Chyfarwyddeb y Cyngor 2002/99/EC(2).

4. Ceir gosod y marc adnabod yn unol â'r dulliau ym mharagraff 9, 10, 11 a 13 o adran 1(C) o Atodiad II i Reoliad EC Rhif 853/2004 sy'n gosod rheolau hylendid penodedig ar gyfer bwyd sy'n dod o anifeiliaid(3).

5. Y "Gwasanaeth Hylendid Cig" ("*Meat Hygiene Service*") yw'r corff sy'n dwyn yr enw hwnnw ac sy'n asiantaeth weithredol yr Asiantaeth Safonau Bwyd.

3. Restricted meat from poultry must be marked with an identification mark which is—

- (a) the national mark provided for in article 4 of Commission Regulation 2076/2005 laying down transitional arrangements for the implementation of Regulation (EC) No. 853/2004, (EC) No. 854/2004 and (EC) No. 882/2004 of the European Parliament and of the council and amending Regulations (EC) No. 853/2004 and (EC) No. 854/2004(1); or
- (b) the mark described in the Annex to Commission Decision 2007/118/EC laying down detailed rules in relation to an alternative identification mark pursuant to Council Directive 2002/99/EC(2).

4. The identification mark may be applied according to the methods in paragraphs 9, 10, 11 and 13 of section 1(C) of Annex II to Regulation EC No. 853/2004 laying down specific hygiene rules for food of animal origin(3).

5. The "Meat Hygiene Service" ("*Gwasanaeth Hylendid Cig*") is the body of that name which is an executive agency of the Food Standards Agency.

(1) OJ Rhif L 338, 22.12.2005, t. 83.

(2) OJ Rhif L 51, 20.02.2007, t. 19.

(3) OJ Rhif L 226, 25.06.2004, t. 22.

(1) OJ No. L 338, 22.12.2005, p 83.

(2) OJ No. L 51, 20.02.2007, p. 19.

(3) OJ No. L 226, 25.06.2004, p 22.

OFFERYNNAU STATUDOL
CYMRU

2008 Rhif 1275 (Cy.132)

ANIFEILIAID, CYMRU

IECHYD ANIFEILIAID

Rheoliadau Cynhyrchion sy'n Dod
o Anifeiliaid (Rheoli Clefydau)
(Cymru) 2008

WELSH
STATUTORY INSTRUMENTS

2008 No. 1275 (W.132)

ANIMALS, WALES

ANIMAL HEALTH

The Products of Animal Origin
(Disease Control) (Wales)
Regulations 2008

© Hawlfraint y Goron 2008

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

© Crown copyright 2008

Printed and Published in the UK by the Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

£3.50

W317/05/08

ON